

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1 – Wereld: Opkomende landen in Sub-Sahara Afrika

1 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste oorzaken zijn:

- De olie wordt gewonnen door buitenlandse bedrijven, het grootste deel van de winst gaat naar deze bedrijven.
- Door corruptie / het ontbreken van 'good governance' komt het geld dat wel verdiend wordt aan de oliewinning niet ten goede aan de bevolking.
- De beter betaalde banen gaan vooral naar buitenlandse werknemers.
- Oliewinning kan leiden tot conflicten tussen bevolkingsgroepen.

per juiste oorzaak 1

2 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Uit de atlas (kaart 166B (52e druk: 150B)) blijkt dat bijvoorbeeld de Dem. Rep. Kongo/Zimbabwe/Niger/Guinee wel delfstoffen heeft 1
  - terwijl de economie van dat land zich niet goed ontwikkelt (bron 1) 1
- of
- Uit de atlas (kaart 166B (52e druk: 150B)) blijkt dat bijvoorbeeld Mali/Burkina Faso/Ethiopië geen delfstoffen bezit 1
  - terwijl het wel een groeiende economie heeft (bron 1) 1

3 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste redenering is:

- De stijging van de welvaart / de snelle economische groei in de semi-periferie/Azië leidt tot een toenemende vraag naar grondstoffen/landbouwproducten 1
- waardoor de prijzen van grondstoffen/landbouwproducten stijgen (en daarvan profiteren de Afrikaanse landen die veel van deze producten exporteren) / waardoor geïnvesteerd wordt in Afrikaanse landen 1

Vraag	Antwoord	Scores
4	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zuid-Afrika • Voorbeelden van juiste gevolgen zijn: <ul style="list-style-type: none"> – Er vindt (arbeids)migratie plaats van de omliggende landen naar Zuid-Afrika. – De omliggende landen exporteren grondstoffen naar Zuid-Afrika. – Zuid-Afrika neemt politiek een leidende positie in binnen de regio Sub-Sahara Afrika. 	<p>1</p> <p>2</p>

Opmerking

Per juist gevolg 1 scorepunt toekennen.

Opgave 2 – Wereld: De renaissance van Harlem

---

5 maximumscore 2

De juiste volgorde is: b - c - e - a - d

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatste letter een verder foutloze reeks ontstaat, mag 1 scorepunt worden toegekend.

6 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste kenmerken zijn:

- de gunstige ligging ten opzichte van het stadscentrum/CBD (bron 2)
- de ligging ten opzichte van Central Park (bron 2)
- de fraaie architectuur in Harlem (bron 3)

per juist kenmerk

1

7 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste beschrijving is:

- Projectontwikkelaars laten huizen opknappen / nieuwe luxe appartementen bouwen in de wijk en verkopen/verhuren deze daarna voor veel geld
- Er worden bewoners aangetrokken die (veel) rijker zijn dan de oorspronkelijke bewoners
- waardoor er meer/luxere voorzieningen in de wijk komen dan voorheen

1

1

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3 – Aarde: Aardbevingen in Haïti en Chili

8	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Haïti: de aardbeving ontstond als gevolg van een plaatbeweging langs een transforme breuk / platen die langs elkaar bewegen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • Chili: de aardbeving ontstond als gevolg van een convergente plaatbeweging / subductie 	1
9	maximumscore 2	
	Uit de beschrijving moet blijken dat	
	<ul style="list-style-type: none"> • bij Chili subductie plaatsvindt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • waarbij relatief licht materiaal in de mantel smelt / waarbij veel gasvorming ontstaat 	1
10	maximumscore 2	
	Voorbeelden van juiste oorzaken zijn:	
	<ul style="list-style-type: none"> – De aardbevingshaard bij Haïti lag minder diep dan die bij Chili. – Het epicentrum van de aardbeving bij Haïti lag dichtbij dichtbevolkt gebied, terwijl het epicentrum van de aardbeving in Chili in zee lag / wat verder van dichtbevolkt gebied lag. – Verschillen in hazard management tussen de twee landen (of voorbeelden daarvan). 	
	per juiste oorzaak	1
11	maximumscore 3	
	<ul style="list-style-type: none"> • Uit de beschrijving moet blijken dat naar het westen toe de aardbevingshaarden steeds dieper liggen 	1
	Een voorbeeld van een juiste uitleg is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • De onderschuivende plaat duikt steeds dieper (naar het westen) weg (oorzaak) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • waardoor op steeds grotere diepte contact wordt gemaakt met het bovenliggende materiaal (gevolg) 	1

Opgave 4 – Aarde: De rivieren Rhône en Niger, een vergelijking

12 maximumscore 2

- De Rhône is een gemengde rivier / ontvangt zowel smeltwater als neerslagwater, de Niger is een regenrivier / ontvangt alleen neerslagwater 1
- De Rhône stroomt voornamelijk door een gebied met een gematigd maritiem klimaat / een zeeklimaat / een C-klimaat, terwijl de Niger voornamelijk door een gebied met een savanneklimaat / een A-klimaat stroomt 1

13 maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- de gordel van lage drukgebieden / de ITCZ een periode van het jaar boven (een deel van) het stroomgebied van de Niger ligt, en een andere periode niet / de aanlandige moessonwinden een periode van het jaar richting het stroomgebied van de Niger waaien, en een andere periode niet (oorzaak) 1
- waardoor er een periode in het jaar is met veel neerslag in het stroomgebied van de Niger en een periode met weinig neerslag (gevolg) 1

14 maximumscore 2

Uit de beschrijving moet blijken dat de omvang van de deltamonding bepaald wordt door

- de aanvoer van sediment door de rivier en 1
- de mate van erosie door de zee (als gevolg van golfwerking/getijdewerking) 1

15 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste politieke oorzaken zijn:

- Het stroomgebied van de Niger beslaat meer landen dan dat van de Rhône, samenwerking is dus moeilijker.
- De Niger stroomt, in tegenstelling tot de Rhône, door politiek instabiele landen/gebieden (bijvoorbeeld landen met zwakke regeringen en/of conflictgebieden).

per juiste oorzaak 1

Opgave 5 – Zuidoost-Azië: Zuidoost-Azië, ‘een regio tussen’

16 maximumscore 3

- Voorbeelden van een juiste beschrijving van de **economische** overgang zijn: 1
  - Veel landen in Zuidoost-Azië verschuiven van periferie richting semi-periferie of centrum.
  - Het zwaartepunt van de economie van veel landen in Zuidoost-Azië verschuift van de primaire sector naar de secundaire/tertiaire sector.
- Een voorbeeld van een juiste beschrijving van de **politieke** overgang is: 1
  - Veel landen in Zuidoost-Azië maken een overgang mee van een min of meer dictatoriaal bestuur naar een meer democratisch bestuur.
- Een voorbeeld van een juiste beschrijving van de **demografische** overgang is: 1
  - De meeste landen van Zuidoost-Azië verkeren in de transitiefase / in de fase waarbij het geboortecijfer lager wordt en het sterftcijfer al laag is / in de fase dat de (hoge) bevolkingsgroei afneemt.

17 maximumscore 3

Uit het antwoord moet blijken dat

- Zuidoost-Azië daar wordt begrensd door een plaatgrens 1
- Papua/Irian Jaya bij deze begrenzing niet tot Zuidoost-Azië gerekend kan worden 1
- je dit uit kaart 192B (52e druk: 174B) kunt afleiden 1

Opmerking

Bij het eerste antwoordelement mag een antwoord dat subductiezones of zones met veel vulkanisme en/of aardbevingen geeft, goed gerekend worden.

18 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist kenmerk zijn:

- Vrijwel heel Zuidoost-Azië heeft een tropisch regenklimaat / een A-klimaat.
- In vrijwel heel Zuidoost-Azië is de (oorspronkelijke) begroeiing tropisch regenwoud.
- Vrijwel heel Zuidoost-Azië is bergachtig.

Vraag	Antwoord	Scores
19	maximumscore 2 De juiste factoren zijn: <ul style="list-style-type: none"> • de enorme bevolkingsomvang • de snelle economische groei 	1 1
20	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste bedreigingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> – de toenemende militaire macht van vooral China – de infiltratie van de economieën van landen in Zuidoost-Azië door met name Chinese bedrijven – De toenemende exploitatie van natuurlijke hulpbronnen kan leiden tot milieuproblemen. per juiste bedreiging	1

Opgave 6 – Zuidoost-Azië: Migratie in Zuidoost-Azië

21	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste redenen zijn: <ul style="list-style-type: none"> – Singapore heeft een hoog ontwikkelde zakelijke dienstverlening. / Singapore heeft behoefte aan hoog opgeleid personeel. – Singapore is sterk internationaal georiënteerd. – In Singapore spreekt vrijwel iedereen Engels. – Singapore heeft een hoge levensstandaard. per juiste reden	1
22	maximumscore 1 De Filipijnen zijn in het verleden een Amerikaans protectoraat (kolonie) geweest / vielen onder Amerikaans bestuur.	
23	maximumscore 2 Uit de redenering moet blijken dat <ul style="list-style-type: none"> • tijdens en na de Vietnamoorlog veel Vietnamezen naar het buitenland / naar de VS zijn gevlucht/geëmigreerd • en dat zij vervolgens geld gingen overmaken naar achtergebleven familieleden 	1 1
24	maximumscore 2 Uit het antwoord moet blijken dat <ul style="list-style-type: none"> • de bevolkingsgroei in Singapore vooral is veroorzaakt door migratie (migratiesaldo van 9,6‰ in de periode 2000-2005) • terwijl de bevolkingsgroei in Cambodja vooral is veroorzaakt door de hoge vruchtbaarheid / natuurlijke bevolkingsgroei (3,6 kind per vrouw in de periode 2000-2005) 	1 1

Opgave 7 – Leefomgeving: Proefproject Zandmotor langs de Delflandse kust

---

- 25 maximumscore 1**
het dynamisch handhaven (van de kustlijn)
- 26 maximumscore 3**
Voorbeelden van een juiste beschrijving zijn:
- De zeestromen eroderen de Zandmotor 1
  - transporteren het geërodeerde zand 1
  - en sedimenteren het zand langs de kust 1
- of
- Het zand wordt meegevoerd door een (kustparallele) zeestroom / een getijdestroom 1
  - daarna neergelegd op het strand 1
  - en door de wind tot duinen opgeblazen 1
- 27 maximumscore 2**
Uit de uitleg moet blijken dat
- het zand dat nodig is voor het proefproject Zandmotor opgezogen wordt van de zeebodem (oorzaak) 1
  - waardoor het bodemleven wordt verstoord (gevolg) 1
- 28 maximumscore 2**
Voorbeelden van juiste fysisch-geografische argumenten zijn:
- De duinenrij is daar smal.
  - Ten noorden van de Zandmotor ligt een lang stuk kust waarover het zand verspreid kan worden.
- per juist argument 1
- 29 maximumscore 1**
locatie C

Opgave 8 – Leefomgeving: Veiligheid in drie buurten in Rotterdam

30 maximumscore 1

- A - Oude Westen
- B - Pendrecht
- C - Nesselande

Opmerking

Alleen als alle drie de antwoorden juist zijn, mag 1 scorepunt worden toegekend.

31 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist argument zijn:

- Het bouwen van koopwoningen trekt mensen met hogere inkomens aan en zij veroorzaken doorgaans minder overlast in wijken.
- Bewoners besteden doorgaans meer aandacht aan het onderhoud van hun woning / de leefbaarheid van de woonomgeving als ze in een koopwoning / een eigen huis wonen.

32 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste redenen zijn:

- Mensen met kinderen hebben relatief veel onderling contact.
- Als kinderen op straat spelen is er (vaak) toezicht van ouders.

per juiste reden

1

33 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste redenering is:

- Doordat mensen veel vaker de buurt uitgaan voor dagelijkse bezigheden (werk, boodschappen, school) dan vroeger
- is er minder toezicht in de buurt / zijn er minder contacten tussen bewoners / zijn er minder mensen op straat

1

1

34 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste argumenten zijn:

- Pendrecht heeft van alle buurten het laagste percentage bewoners dat tevreden is over de eigen buurt.
- Pendrecht heeft relatief veel portiek- of galerijflats (die het toezicht niet bevorderen).
- Pendrecht heeft een lager percentage bewoners dat langer (dan 15 jaar) in de wijk blijft wonen dan het Oude Westen.

per juist argument

1

Bronvermeldingen

Opgave 1

bronnen 1 en 2 vrij naar: Emerging Africa, how 17 countries are leading the way, Radelet, S., Center for Global Development, 2010

Opgave 2

bron 1 vrij naar: Van Aalst, I., R. van Melik en J. van Weesep, in: Geografie, september 2008

bron 2 De Grote Bosatlas, 53e druk, kaart 179C

bron 3 vrij naar: <http://wouterdeboeck.files.wordpress.com> en Van Aalst, I., in: Geografie, september 2008

Opgave 3

bron 1 vrij naar: <http://www.falw.vu.nl>

bron 2 vrij naar: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e5/Platetectonics-haitiquake.jpg>

Opgave 6

bron 1 vrij naar: Spaan, E., De verwevenheid van een veelkoppige regio, in: Geografie, juni 2008

Opgave 7

bron 1 vrij naar: De Bosatlas van Nederland Waterland, 2010, kaart 48C1

bron 2 vrij naar: De Grote Bosatlas

bron 3 vrij naar: Rijkswaterstaat/Joop van Houdt

Opgave 8

bron 1 vrij naar: Basis Bosatlas, kaart 21B

bron 2 vrij naar <http://www.youropi.com> en <http://www.keicentrum.nl>

bron 3 vrij naar: www.rotterdam.buurtmonitor.nl